

Книш С. В., студентка
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Наливайко Л.Р., д.ю.н., проф.,
Заслужений юрист України,
професор кафедри
загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ВЧИНЕННЯ ЮРИДИЧНИХ ДЕЛІКТІВ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРАВОВІДНОСИН

Суспільні відносини в інформаційній сфері які стосуються: обігу, поширення та доступу до інформації є одним із ідентифікаторів впливовості держави на національному та міжнародному рівнях. Комплексною галуззю, яка регулює коло інформаційних правовідносин є інформаційне право. Інформаційне право та комплекс законодавчих актів визначають: провідні інститути, загальні засади, методологію, напрямки інформаційної діяльності, права та обов'язки суб'єктів, тощо. Коло фахових та суміжних нормативно-правових актів визначає нормативні засади деліктоздатності особи, або групи осіб за вчинення деліктів в інформаційній сфері.

Інформаційні делікти в широкому розумінні (правопорушення в інформаційній сфері) мають подвійне походження – як власне інформаційне, так і інше, притаманне тим деліктам, які завдяки розвитку ІТ набули нового інструментарію вчинення [1]. Тобто, інформаційне правопорушення – це суспільно небезпечне, протиправне, винне діяння (дія або бездіяльність) деліктоздатної особи, вчинене в інформаційній сфері та (або) з використанням інформаційних засобів і технологій роботи з інформацією незалежно від її форми, або в іншій галузі людської діяльності в умовах інформаційного середовища [2].

Загальними ознаками правопорушень в інформаційній сфері є:

1. Об'єкт — суспільні відносини у сфері інформаційного права, які стосуються: захисту, обміну, обігу та надання доступу до інформації.
2. Об'єктивна сторона — зовнішні обставини які характеризують вчинене діяння.
3. Суб'єкт — особа яка досягла 16-річного віку.
4. Суб'єктивна сторона — внутрішнє емоційне та інтелектуальне відношення особи до скоєного діяння.

Порушення законодавства про інформацію тягне за собою дисциплінарну, кримінально-правову, цивільно-правову, та адміністративну відповідальності.

Особливої уваги заслуговує дисциплінарна відповідальність, адже юридичній літературі дисциплінарну відповідальність визначають, як «врегульовані нормами права відносини між державою, в особі її компетентних органів і посадових осіб, та державними службовцями, що виникають на підставі вчинення ними службових правопорушень і виражені в застосуванні до винних осіб заходів державного примусу, а також характеризуються засудженням правопорушника та протиправного діяння з боку держави та суспільства з метою попередження та недопущення в майбутньому інших правопорушень» [3].

Дисциплінарна відповідальність за правопорушення у сфері інформаційного законодавства – це застосування державним органом або його посадовими особами, котрі здійснюють владні управлінські функції стосовно інформаційної сфери, примусових заходів у вигляді дисциплінарних стягнень до особи, що межах виконання своїх функціональних обов'язків порушила встановлений порядок створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення охорони та захисту інформації [4].

Суспільні відносини в інформаційній сфері досить мінливі, зважаючи на розвиток різного роду технологій та зарубіжний досвід. Дані підстави зумовлюють потребу в появі нового кола законодавчих актів, на рамках яких буде відбуватися підвищення кваліфікації державних службовців, запозичення міжнародного досвіду, освітні процеси та виховання шкільної та студентської молоді.

Отже, законодавство України за яким особа притягується до дисциплінарної відповідальності потребує інкорпорації у єдиний нормативно-правовий акт, в якому буде викладено:

1. Перелік суб'єктів;
2. Делікти в інформаційній сфері;
3. Підстави дисциплінарної відповідальності;
4. Санкції за вчинені правопорушення;
5. Процедуру розслідування та притягнення винних до відповідальності.

1. Тихомиров О.О. Інформаційні правопорушення: теоретико-правова концепція. Інформаційна безпека людини, суспільства, держави. 2015. № 1(17). С. 38-47.

2. Полушкин А.В. Признаки информационных правонарушений / А.В. Полушкин / Конфликты в информационной сфере: материалы теорет. сем. Сектора информационного права. ИГЛ РАН (2008) ; отв. ред. И. Л. Бачило. Москва., 2009. 53–56.

3. Коломієць Т. О. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник / Т. О. Коломєць. Київ. : Юрінком Інтер, 2011. 576 с.

4. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08/page>.